

Til erhvervsakademierne, professionshøjskolerne, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole og visse maritime uddannelsesinstitutioner

Retningslinjer for ansættelse af forskerstuderende på erhvervsakademier, professionshøjskoler, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole og visse maritime uddannelsesinstitutioner

Introduktion

Nærværende retningslinjer har til formål at klarlægge forholdet mellem et erhvervsakademi, en professionshøjskole, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole eller en maritim uddannelsesinstitution (herefter en erhvervsrettet videregående uddannelsesinstitution) som ansættelsesinstitution, jf. afsnit 2.1., og et universitet eller en videregående kunstnerisk uddannelsesinstitution i forbindelse med et forskningsprojekt, hvor den forskerstuderende er ansat på en erhvervsrettet videregående uddannelsesinstitution og samtidig indskrevet som ph.d.-studerende ved et universitet eller en videregående kunstnerisk uddannelsesinstitution. Retningslinjerne fastlægger ansættelsesinstitutionernes ansvarsområder, som relaterer sig til selve ansættelsesforholdet, mens universitetet eller den videregående kunstneriske uddannelsesinstitution, hvor den forskerstuderende er indskrevet som ph.d.-studerende, har ansvaret for, at ph.d.-uddannelsen sker efter reglerne i den til enhver tid gældende ph.d.-bekendtgørelse.

1. Et forskningsprojekt hvor den ph.d.-studerende er ansat på en erhvervsrettet videregående uddannelsesinstitution

Et forskningsprojekt, hvor den ph.d.-studerende er ansat på en erhvervsrettet videregående uddannelsesinstitution, er et forskningsprojekt, der gennemføres i samarbejde mellem den erhvervsrettede uddannelsesinstitution, en ph.d.-studerende samt et universitet eller en videregående kunstnerisk uddannelsesinstitution.

I denne type samarbejde vil den ph.d.-studerende blive ansat på en erhvervsrettet videregående uddannelsesinstitution i stillingskategorien 'fokkerstuderende', jf. bekendtgørelse om stillingsstruktur for undervisere ved videregående uddannelser på erhvervsakademier, professionshøjskoler, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole og maritime uddannelsesinstitutioner.

Den forskerstuderende er ansat på en erhvervsrettet videregående uddannelsesinstitution og samtidig indskrevet som ph.d.-studerende på en ph.d.-skole ved et universitet eller en videregående kunstnerisk uddannelsesinstitution, jf. bekendtgørelse om ph.d.-uddannelsen ved universiteter og visse videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner (ph.d.-bekendtgørelsen). Det er universitetet eller

30. juni 2026

**Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen**
Jura og Institutionspersonale

Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tel. 7231 7800

www.ufm.dk

CVR-nr. 3404 2012

Sagsbehandler
Emilie Keller
Tel. 72 31 95 64
emke@ufm.dk

Ref.-nr.
906623

den videregående kunstneriske uddannelsesinstitution, der afgør, hvem der kan indskrives på en ph.d.-uddannelse, jf. ph.d.-bekendtgørelsens § 6. Ph.d.-uddannelsen for en ph.d.-studerende, der er ansat på en erhvervsrettet videregående uddannelsesinstitution, sker således efter reglerne i den til enhver tid gældende ph.d.-bekendtgørelse.

Den forskerstuderende bruger sin arbejdstid på ph.d.-uddannelsen. Se i øvrigt om arbejdsforpligtelsen afsnit 3.1.3. nedenfor. Ansættelse som forskerstuderende sker normalt på fuld tid til gennemførelse af en ph.d.-uddannelse. Ansættelsen kan dog ske på deltid, hvis tilrettelæggelsen af ph.d.-uddannelsen sker som et deltidsstudium efter regler fastsat af universitetet eller den videregående kunstneriske uddannelsesinstitution, hvor den ph.d.-studerende er indskrevet, jf. ph.d.-bekendtgørelsens § 4.

Forskningsprojektet skal være inden for forskningsfelter, hvor den erhvervsrettede videregående uddannelsesinstitution udbyder fagligt relevante erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser samt akademi- og diplomuddannelser.

2. Formelle krav, herunder hovedvejleder og vejleder

2.1. Den erhvervsrettede videregående uddannelsesinstitution og vejleder

Ansættelsen som forskerstuderende skal ske på en erhvervsrettet videregående uddannelsesinstitution, som er godkendt ved lov:

- En professionshøjskole, jf. lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser,
- Et erhvervsakademi, jf. lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser,
- Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, jf. lov om medie- og journalisthøjskolen, eller
- En maritim uddannelsesinstitution, jf. lov om maritime uddannelser.

Den erhvervsrettede videregående uddannelsesinstitution er ansvarlig for at sikre, at de nødvendige økonomiske ressourcer er til stede, for at den enkelte forskerstuderende kan gennemføre ph.d.-uddannelsen som fastlagt i den enkeltes ph.d.-plan, dvs. løn til den forskerstuderende, udgifter til indsamling af data, udlandsophold, studieafgift samt evt. betaling for vejledning til universitetet eller den videregående kunstneriske uddannelsesinstitution.

Den erhvervsrettede videregående uddannelsesinstitution får tilknyttet en vejleder til forskningsprojektet. Vejlederen skal have relevante forskningsfaglige kvalifikationer på docentniveau og være tilknyttet et relevant uddannelses- og forskningsmiljø på institutionen. Det er universitetet eller den videregående kunstneriske uddannelsesinstitution, hvor den ph.d.-studerende er indskrevet, der udpeger vejlederen, jf. ph.d.-bekendtgørelsen.

Vejlederen er den erhvervsrettede videregående uddannelsesinstitutions formelle repræsentant i projektet og samarbejder med den forskerstuderende og hovedvejlederen om ph.d.-uddannelsens gennemførelse.

2.1.1. Flere erhvervsrettede videregående uddannelsesinstitutioner om et forskningsprojekt

Det er muligt for flere erhvervsrettede videregående uddannelsesinstitutioner at samarbejde om et forskningsprojekt, hvor den forskerstuderende er ansat ved en af disse erhvervsrettede videregående uddannelsesinstitutioner. Det kan f.eks. være i de tilfælde, hvor en institution gerne vil ansætte en forskerstuderende, men ikke har en ansat på docentniveau, som kan varetage vejledningsopgaven. Der vil i sådanne tilfælde være én erhvervsrettet videregående uddannelsesinstitution, som er ansvarlig for projektet, herunder at ansætte og udbetale løn til den forskerstuderende.

2.2. Universitetet/Den videregående kunstneriske uddannelsesinstitution og hovedvejleder(e)

Universitetet eller den videregående kunstneriske uddannelsesinstitution skal være omfattet af ph.d.-bekendtgørelsen.

Universitetet eller den videregående kunstneriske uddannelsesinstitution, der har ansvaret for ph.d.-uddannelsen, udpeger en hovedvejleder til projektet, jf. ph.d.-bekendtgørelsens § 8, stk. 1. Hovedvejlederen har ansvaret for den samlede ph.d.-uddannelse.

Hovedvejlederen opfylder kravene i ph.d.-bekendtgørelsens § 8, stk. 1, om at være anerkendt forsker inden for projektets fagområde og være ansat ved universitetet eller den videregående kunstneriske uddannelsesinstitution og tilknyttet ph.d.-skolen.

2.3. Dialog i projektgruppe om forskningsprojektet

Der etableres en projektgruppe for forskningsprojektet, som består af den forskerstuderende, hovedvejlederen fra universitetet eller den videregående kunstneriske uddannelsesinstitution og vejlederen fra den erhvervsrettede videregående uddannelsesinstitution. Projektgruppen drøfter løbende de forhold, der har betydning for ph.d.-uddannelsen, herunder ph.d.-planens indhold, jf. ph.d.-bekendtgørelsens § 9, stk. 2, planer om eventuelle udlandsophold, tilrettelæggelse og udførsel af undervisning/formidling, artikeludkast og kapiteludkast i afhandlingen. Projektgruppen mødes første gang inden, ph.d.-planen godkendes, jf. ph.d.-bekendtgørelsens § 9, stk. 1, og aftaler herefter mødekadencen.

I særlige tilfælde kan det være nødvendigt at udvide projektgruppen, så der skabes en direkte dialog mellem den forskerstuderende, vejlederen fra den erhvervsrettede videregående uddannelsesinstitution, den forskerstuderendes personaleleder, hovedvejlederen fra universitetet eller den videregående kunstneriske uddannelsesinstitution og forskerskolelederen. Det vil typisk være i de tilfælde, hvor forskerskolens faglige vurderinger og beslutninger (f.eks. den løbende vurdering af om den ph.d.-studerende følger ph.d.-planen, jf. ph.d.-bekendtgørelsens § 10) kan påvirke ansættelsesforholdet, eller i de tilfælde hvor ansættelsesforholdet (f.eks. længerevarende sygdom, barsel eller anden orlov) kan påvirke indskrivningen på ph.d.-uddannelsen.

3. Ansættelses- og uddannelsesvilkår for forskerstuderende ansat på en erhvervsrettet videregående uddannelsesinstitution

3.1. Ansættelse

3.1.1. Ansættelsesprocedure

Den erhvervsrettede videregående uddannelsesinstitution udarbejder rammerne for et forskningsprojekt, der drøftes med den relevante ph.d.-skole. Når der er enighed om, at dette kan udgøre en del af en ph.d.-uddannelse, opslås der en stilling som "forskerstuderende". Det er en forudsætning for ansættelse, at universitetet eller den videregående kunstneriske uddannelsesinstitution har givet tilsagn om, at kandidaten vil kunne optages på ph.d.-skolen, jf. ph.d.-bekendtgørelsens § 6. Ansættelsen som forskerstuderende på den erhvervsrettede videregående uddannelsesinstitution er således betinget af, at den pågældende samtidig er indskrevet på en ph.d.-skole.

3.1.2. Løn- og ansættelsesvilkår

Ansættelsen som forskerstuderende sker efter de overenskomstvilkår, som er aftalt mellem overenskomstparterne, jf. bilag 11 til cirkulære om overenskomst for akademikere i staten og bilag 1k til cirkulære om organisationsaftale for undervisere ved erhvervsakademier og professionshøjskoler (LC/CO10's forhandlingsområde).

Den forskerstuderende er ansat på fuld tid ved den erhvervsrettede videregående uddannelsesinstitution samtidig med, at ph.d.-uddannelsen gennemføres. Derfor arbejder den forskerstuderende under de vilkår, som gælder for denne ansættelse. Den forskerstuderendes arbejdstid og arbejdsopgaver skal fuldt ud anvendes til ph.d.-uddannelsen. Ansættelseskontrakten skal udtrykkeligt frigøre den forskerstuderende fra opgaver, som ikke er direkte relateret til ph.d.-projektet.

Både den erhvervsrettede videregående uddannelsesinstitution og universitetet eller den videregående kunstneriske uddannelsesinstitution forpligtes til at sikre, at den forskerstuderende opnår tilknytning til begge miljøer. Den forskerstuderende fordeler hen over den periode, hvor ph.d.-uddannelsen gennemføres, sin fysiske tilstedeværelse mellem den erhvervsrettede videregående uddannelsesinstitution og universitetet eller den videregående kunstneriske uddannelsesinstitution. Den nærmere aftale om den fysiske tilstedeværelse indgås senest i forbindelse med færdiggørelsen af ph.d.-planen, jf. ph.d.-bekendtgørelsens § 9.

Da ansættelse som forskerstuderende forudsætter samtidig indskrivning som ph.d.-studerende ved en ph.d.-skole, overgår den pågældende til ansættelse som adjunkt, når indskrivningen ophører.

3.1.2.1. Ansættelse af forskerstuderende på en erhvervsrettet videregående uddannelsesinstitution med henblik på lektorkvalificering

De erhvervsrettede videregående uddannelsesinstitutioner skal sikre, at underviserne har tilstrækkelige forsknings- og udviklingsmæssige kvalifikationer til, at institutionerne kan gennemføre forsknings- og udviklingsaktiviteter, som lever op til Frascati-manualen. Ansættelsen af forskerstuderende skal således være med til at højne de samlede forsknings- og udviklingskompetencer på de erhvervsrettede videregående uddannelsesinstitutioner. Ansættelsen af forskerstuderende på den

erhvervsrettede videregående uddannelsesinstitution sker med henblik på varig ansættelse som lektor.

Når den forskerstuderende har indleveret sin ph.d.-afhandling, ophører indskrivningen ved ph.d.-skolen, jf. ph.d.-bekendtgørelsens § 13, og den pågældende overgår derfor til ansættelse som adjunkt.

3.1.3. Arbejdsforpligtelsen

Efter arbejdsforpligtelsen har den forskerstuderende pligt til at udføre arbejdsopgaver for den erhvervsrettede videregående uddannelsesinstitution, efter dennes anvisning, i et omfang, der ved ansættelse i tre år svarer til i alt 840 arbejdstimer, jf. § 4, stk. 2, i bilag 11 til cirkulære om overenskomst for akademikere i staten og § 4, stk. 2, i bilag 1k til cirkulære om organisationsaftale for undervisere ved erhvervsakademier og professionshøjskoler (LC/CO10's forhandlingsområde). Det er op til den enkelte erhvervsrettede videregående uddannelsesinstitution som arbejdsgiver at beslutte, hvilke arbejdsopgaver den forskerstuderende skal udføre som led i arbejdsforpligtelsen. Den videregående uddannelsesinstitution kan lade sig inspirere af de arbejdsopgaver, som er nævnt for ph.d.-stipendiater i cirkulærebemærkninger til § 7 i bilag 5 til cirkulære om overenskomst for akademikere i staten.

3.2. Immaterielle rettigheder (IPR) og publicering

Den forskerstuderende er omfattet af lov om arbejdstageres opfindelser, mens vejledere ved universiteter og andre offentlige forskningsinstitutioner er omfattet af bestemmelserne i lov om opfindelser ved offentlige forskningsinstitutioner.

IPR er særligt relevant i forhold til den forskerstuderendes publicering i forbindelse med ph.d.-uddannelsen. Disse retningslinjer tager ikke stilling til IPR og publicering, og spørgsmål om IPR og publicering skal derfor afklares internt i projektet, inden ansættelseskontrakten underskrives. Det samme gælder eventuelle fortrolighedsklausuler i ph.d.-afhandlingen.

3.3. Afslutning på ph.d.-projektet

Det er universitetet eller den videregående kunstneriske uddannelsesinstitution, der har det faglige ansvar for den samlede ph.d.-uddannelse og tildeling af ph.d.-graden i overensstemmelse med ph.d.-bekendtgørelsen, jf. ph.d.-bekendtgørelsens §§ 16-24.